

prøve, sikring af hår og beføling af huden – formentlig tværtimod. På den baggrund finder Justitsministeriet det forsvarligt at sidestille spytprøver kompetencemæssigt med de nævnte mildere legemsundersøgelser, der er omfattet af retsplejelovens § 792 c, stk. 1. Forslaget har i øvrigt ikke givet Strafferetsplejeudvalget anledning til bemærkninger, bortset fra at det vil følge af proportionalitetsgrundsætningen, at den lempeeligste fremgangsmåde bør benyttes, jf. bilag 1, side 15.

I en række andre lande kan politiet allerede træffe afgørelse om udtagelse af spytprøver uden at skulle indhente en retskendelse. Det gælder bl.a. Sverige, Finland og England, jf. ovenfor i afsnit 3.

4.2.2. Lægelig medvirken

Efter retsplejelovens § 792 e, stk. 3, må legemsundersøgelse kun foretages under medvirken af en læge. I betænkning nr. 1104/1987 anføres der herom på side 62, at Strafferetsplejeudvalget under hensyn til strafprocessuelle legemsindgrebs karakter af tvangsmidler finder det nødvendigt at foreskrive lægelig medvirken i videre omfang, end hvad der følger af lægeloven. Ifølge udvalget bør der f.eks. medvirke læge ved undersøgelse af legemets hulrum (især mundhule, anus og vagina), idet sådan undersøgelse – i hvert fald hvis den gennemføres tvangsmæssigt – kan rumme en helbredsmæssig risiko.

Som nævnt ovenfor, foretages spytprøver i dag ved at sikre spytskret fra munden med en vatpind. Som følge af udviklingen i metoderne til dna-analyse kræves således meget lidt materiale til at lave en dna-profil. Retsmedicinsk Institut har oplyst over for Justitsministeriet, at der ikke foreligger lægefaglige hensyn, der tilsiger medvirken af en læge ved udtagelse af spytprøver med en vatpind. Spytprøver er ikke omfattet af lægeloven.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at denne form for spytprøve må anses for et væsentligt mindre ubehageligt og intensivt indgreb end de andre former for undersøgelse af mundhulen, bemærkningerne i betænkningen fra 1987 må antages at have taget sigte på. Efter Justitsministeriets opfattelse tilhører en sådan spytprøve således en mindre indgribende kategori af legemsundersøgelse end undersøgelse og prøveudtagelse fra anus og vagina samt udtagelse af blodprøve.

Justitsministeriet finder det på den baggrund forsvarligt, at der i retsplejelovens § 792 e, stk. 3, tilføjes en undtagelse til hovedreglen om lægelig medvirken, således at politiet selv kan foretage spytprøver uden en læges medvirken. Forslaget har ikke givet Straffe-

retsplejeudvalget anledning til bemærkninger, jf. bilag 1, side 15.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 2, nr. 4, at politiet skal kunne udtage sådan spytprøve uden medvirken af en læge.

Politiet findes ikke at burde kunne gennemtvunge spytprøve ved mekanisk tvang. I det tilfælde, at en sigtet person yder fysisk modstand mod prøvens foretagelse, forudsættes det, at politiet i stedet rekvirerer en læge med henblik på udtagelse af blodprøve, jf. herved den almindelige skånsomhedsgrundsætning i retsplejelovens 792 e, stk. 1.

Udtagelse af spytprøve kræver ikke lægelig medvirken i hverken Sverige, Norge, Finland eller England, jf. ovenfor i afsnit 3.

4.3. Sletning af oplysninger i persondelen

Efter dna-profil-registerets § 3, stk. 1, nr. 2, skal personer, der ikke er fundet skyldige i den sigtelse, der har dannet grundlag for registrering, slettes af registeret, når der er forløbet 10 år fra frifindelse, afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald uden vilkår. Personer, der er fundet skyldige ved dom eller tiltalefrafald med vilkår, skal derimod slettes af registeret, når de er fyldt 70 år. I medfør af lovens § 3, stk. 3, kan sletning i disse to tilfælde dog undlades, hvis det efter en konkret vurdering undtagelsesvis findes nødvendigt at opretholde registreringerne.

I Fingeraftryksregisteret skal oplysninger om en person, der er fyldt 80 år, slettes af registeret, medmindre det efter en konkret vurdering undtagelsesvist skønnes nødvendigt at opretholde registreringerne.

Siden oprettelsen har dna-profil-registeret vist sig som et meget effektivt og samtidig meget sikkert arbejdsregister for politiet. I lyset af de hidtidige særdeles positive erfaringer med registeret finder Justitsministeriet det nu forsvarligt at skabe parallelitet til Fingeraftryksregisteret også hvad angår sletningsreglerne.

Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på Strafferetsplejeudvalgets bemærkninger på side 89 f i betænkning nr. 1104/1987. Her anføres det således bl.a., at fingeraftryk uomtvisteligt er af stor betydning i identifikationsøjemed, og at der findes ikke få eksempler på, at fingeraftryk fra personer, der er blevet frifundet i en tidligere sag, eller mod hvem påtale er opgivet, har været af afgørende betydning i senere sager. Derfor finder udvalget, at politiet bør have lov til at opbevare alle fingeraftryk, der lovligt er optaget af sigtede personer. Strafferetsplejeudvalget har i betænkningen ikke fundet anledning til at anbefale særlige tidsmæssige begrænsninger for politiets mulighe-